СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 91. Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 18. квітня, 1929. VOL. XXXVII. No. 91. Jersey City, N. J., Thursday, April 18, 1929. THREE CENTS.

У. Н. СОЮЗ МУСИТЬ ОСТАТИ ВІЧНО МОЛОДОЮ І ЖИВОЮ ОРҐАНІЗАЦІЄЮ.

ГУВЕР ЗА ФАРМЕРСЬКОЮ РАДОЮ ЯК ЕКСПЕРИМЕНТОМ

ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ РІВНОЖ ЗА ОГРАНИЧЕНОЮ РЕВІЗІЄЮ ТАРИФИ.

ВАШИНҐТОН, 17. квітня. — На загал виглядає так, що републиканці хвалять вступну промову Гувера, яку президент виголосив при отворенню надзвичайної сесії конґресу, а демократи її критикують. А на ділі як по стороні републиканській так і демократичній гадки поділені. Треба сподіватися, що справа з розвязкою фармерської проблеми й ревізією тарифи потреває довго. Кажуть, що промова Гувера дуже скондензована й не входить у детайлі, а оперує тільки самими загальниками.

ВНЕСЕНО ТИСЯЧУ ЗАКОНОПРОЄКТІВ.

ВАШИНҐТОН, 17. квітня. — В палаті послів занотовано на другий день по відчиненню конґресу понад тисячу нових законопроєктів. Републиканський посол з Висканзин вніс проєкт, щоби змінити прогибіційний закон і дозволити мануфактуру й продажу напитків, які мають 2.75% алькоголю.

БУРІ ДОЩІ Й СНІГИ.

НАНЕСЛИ БАГАТО ШКОДИ, ЗАТОПИЛИ ТРИ КАТЕРІ.

НЮ ЙОРК, 17. квітня. — Здовж північного берега Атлянтійського океану тягнулася два дні буря, а вітри гнали зі скорістю 78 миль на годину. Населеннє потерпіло дуже багато, бо буря позносила дахи й повиривала багато овочевих дерев по садах. Кромі того позривала телефонічні й телеґрафічні получення. Були й нещасливі випадки пірвання людей морськими хвилями. Три катері, що перевозили товари, затонули. Між иншими затонув один катер, що перевозив 1,700 тон оливи з китів. Шкода виносить у тім однім випадку $250,000.

В деяких місцевостях пенсилвенійського стейту падав гусгий сніг.

КУЛИДЖ ЛОВИТЬ РИБУ.

ГАРТФОРД, Конетікот, 17. квітня. — Леґіслятура ухвалила закон, яким видала бувшому президентови Кулиджови сталий дозвіл ловити рибу в часі, призначенім на ловлю. Кулидж уже скористав з того дозволу й привіз сьогодні до дому 16 риб, що важили 15 фунтів.

ДОС ВИГОТОВИВ БУДЖЕТ.

ПРИПАВ УСІМ ДО ВПОДОБИ.

САНТО ДОМІНҐО, 17. квітня. — Бувший заступник президента, ґенерал Дос, предложив форму нового буджету президентови републики Васкезови. Президент дуже вдоволений буджетом, який позбавлений всякої політичної закраски, а побудований тільки на економічній підставі. Бо досі було так, що уряд мусів видавати великі суми на ріжні роботи, щоби в той спосіб роздавати джаби опозиції й її втихомирити.

ХІЛЬ ПРО СУХЕ МЕКСИКО.

РОЗПОЧИНАЄ ВЕЛИКУ БОРОТЬБУ З АЛЬКОГОЛЬНОЮ ЯЗВОЮ. НЕ ВІРИТЬ ОДНАЧЕ В НАСИЛЬНІ РЕФОРМИ, А ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ЗА ПРОПАҐАНДОЮ ДОРОГОЮ ШКОЛИ И ИНШИХ ЗАВЕДЕНЬ.

МЕКСИКО СИТІ, 17. квітня. — Портес Хіль, президент Мексика, видав відозву, звернену до урядовців, учителів і виховавців, у якій просить їх о піддержку в боротьбі з алькоголем. Президент подає, що не будуть видаватися дальші концесії на шинки. Він звертається з особлившим закликом до жіноцтва й просить о попертя з боку тих, які найбільше терплять через алькоголь.

Президент Хіль домагається, щоби давати по школах і инших виховавчих заведеннях спеціяльні виклади про шкідливі наслідки вживання алькоголю, а разом з тим закладати протиалькогольні ліги.

ВІД АЛЯСКИ ДО БУЕНОС АЙРЕС.

НЮ ЙОРК, 17. квітня. — Дві найбільші летничі корпорації злучилися разом і виготовили одну спільну програму, якою розпреділили летничі шляхи. В той спосіб будемо мати в короткому часі правильну комунікацію між Аляскою, стейтами й Полудневою Америкою.

КАЄС ГОТУЄТЬСЯ ДО НОВОГО НАСТУПУ.

МЕКСИКО СИТІ, 17. квітня. — Каєс хоче наступати на повстанців з двох боків. Для тої цілн переводить реорґанізацію своїх сил. Кажуть, що повстанчі війська чим далі, тим більше деморалізуються, головно з часу послідної невдачі. Инші знову твердять, що федеральні війська не так легко зможуть дістатися до повстанців, які скупчили свої сили в Сонорі, бо щоби до них дійти, треба перейти непрохідні дороги.

З ПРОМИСЛОМ НА СЕЛА.

НЮ ЙОРК, 17. квітня. — Нюйорський Стейтовий Економічний Конґрес обговорював вчора умовини праці промислового робітника нюйорського стейту. Конґрес був того переконання, що нюйорський стейт випередив на тім полі всі другі стейти, бо тут умовини праці найкращі й робітник найкраще забезпечений. Але разом з тим промисл починає покидати стейт і переходити до других, де можна дешевше продукувати. Супроти цього конґрес заявився за тим, щоби переносити промислові центри з міст на села, бо в той спосіб кошти продукції будуть дешевші й нюйорський стейт не потребуватиме боятися конкуренції з боку других стейтів.

ЧУДО НЕ КОРАБЕЛЬ.

Військові експерти у Вашинґтоні твердять, що новозбудований німецький воєнний корабель це чудо техніки. Він перевищує все, що досі на тім полі побудовано.

ОТ ТАК ВЕСІЛЛЯ!

Розпачалися мясниці, а з ними вернули кріваві весілля. Одно з перших таких весіль мало вже місце в Свірні в Великопольщі. У господаря Пожоґа грала якраз музика, як до хати влетіло кількох парубків і почали розганяти гостей. Гості не так то хотіли вийти: вхопили коси, коли і на подвірю почалася страшна війна, що тревала кілька годин. Нарешті напасників прогнали. На побоєвищі остало трох ранених: одному відтяли косою руку, двох побито так, що ледви дихали. Закінчила весілля — як звичайно в тих випадках — поліція. Поарештувала парубків і вони будуть перед судом відповідати за напад.

З ТЕМНОЇ ХРОНІКИ.

Наскрізь мексиканський спосіб приноровили львівські ошуканці до землевласника Теодоровича з Жукова, домагаючись від нього в листах з погрозами викупу за життя. Та були вони настільки наівні, що визначили місце викупу, де прийшли особисто, щоби попасти в руки поліції. — Просто з монастиря на вул. Сенявській (у Львові) поліція забрала до вязниці „графиню Іжиковську", яка була звичайною Анелею Холєва і мала „модерну" професію: запоморочувала в поїздах пасажирів наркотичними папіросами та обкрадала їх. У відповідний мент вступила до монастиря.

СИН І МАТИ ВБИЙНИКАМИ.

В селі Щепанівці (пов. Підгайці) вбито підчас сну господаря Івана Венґжина кількома ударами сокири. Слідство виявило, що вбили його 17-літній син Станіслав і жінка вбитого Марія. Причина: родинна незгода.

КРАДІЖ У СТАНИСЛАВІВСЬКІМ МАҐІСТРАТІ.

Слідчий виділ у Станиславові повідомили, що в тамошнім маґістраті з залізної каси вкрадено 5,200 зол. Слідство встановило, що крадежі допустився екзекуторський помічник Юзеф Томашевський з Варшави, що від кільох літ був занятий у місцевому маґістраті. Томашевський утік, полишаючи жінку та двоє дітей без засобів до життя.

КОНТРОЛЯ МОСКОВСЬКОЇ ПРЕСИ.

Центр. комітет комуністичної партії рішив дослідити фінансово-господарську діяльність „Правди", „Рабочої Ґазети" і „Крестянської Ґазети". Видавництвам доручили: збільшити дохідність своїх орґанів, завести дисципліну, підвищити працездатність і ощаджувати папір.

ЗАЧАДИЛИСЯ.

В Хлебічині коло Снятина помер наслідком зачадження учитель Нагірський враз з дружиною. Рівнож коло Станиславова зачадилася на смерть родина Фечиків, зложена з трох осіб.

БИЛИСЯ Й УПАЛИ ДО КЕРНИЦІ.

В Голиню, калуського повіту, побилися два парубки, Метрофейло й Жекейло, й підчас бійки оба впали до керниці. Метрофейла виратувано, Жекейло потонув.

УБИВСТВО З ЗАВИСТИ.

В Брукліні, Н. Й., сталася траґедія межи нашими Українцями, а то Григорій Клим, зі села Яструбиче, повіт Сокаль, застрілив аж чотирма кулями свою наречену, Катерину Лотоцьку. Покійна походила зі села Двірці, повіт Жовква. Небіжка була вже вдова по мужу Александрови Лотоцькім, котрий чотири роки тому при роботі упав з 17 поверху тай убився. Убита утримала трохи грошей по покійнім мужу і жила собі спокійно з чотиролітнім синком аж до часу стрічі з Григорієм Климом. Клим залюбився був „по вуха" у вдовиці і може би був і оженився з нею, якби не його найліпший приятель, Г. Баран, котрий також був лакомий на гроші Лотоцької та хотів оженитися з нею. Так тягнулося якийсь час, що Лотоцька сходилася з Бараном, а Климови серце мліло. Аж у пятницю, 5. квітня, прийшов Григорій Клим до хати Лотоцької, котру любив (а може її гроші) і в присутности 4-літнього синка Лотоцької всадив їй чотири кулі в голову, від чого вона по двох годинах померла. По доконанім злочині Клим пішов на поліцію і сказав, що зробив, але щось прийшло йому до голови і зачав утікати. Поліція здогонила його два бльоки дальше і замкнула в арешті, де він очікує судової кари, якою буде певно електричне крісло. Похорон Лотоцької відбувся при великім здвизі народу. Всі плакали і жалували, що вбийник осиротив нелітню дитину.

ВОВКИ ПІД ЛЬВОВОМ.

Ніччю з неділі на понеділок (з 3 на 4 березня) до обійстя гаєвого міських лісів, Миколи Чаправа, в районі постерунку поліції Львів — Клепарів, вдерлося стадо вовків, зложене з 17-ти штук. Збуджений зі сну Чапран, щоби відстрашити вовків запалив стіжок соломи, що стояв на подвірі, кинувши горіюче поліно. На вид огню вовки втікли в напрямі бруховицьких лісів. На протязі останніх двох тижнів оце вже другий раз вовки наближалися до Львова.

ЗАЧАДЖЕННЯ.

В Тернополі купець Дівер положився вчасно спати, засунувши комин, і зачадився на смерть.

ЯК ЩАДИТЬ НІМЕЦЬКИЙ НАРІД.

У всіх німецьких банках і щадничих касах находилося при кінці 1928 року 7 міліярдів марок зложених ощадностей. Як порівнати це число з населенням Німеччини (65 міліонів), то на особу припадає коло 110 марок ощадностей, а на родину з пятьох осіб 550 марок. Ці великанські суми зложили Німці за 5 років.

Перший міліярд зложено за 16 місяців, другий в одинацятьох, дальші міліярди що 6 до 7 місяців.

Як мізерно, в порівнанню до німецьких, представляються українські ощадности в Польщі. Колиб ми так щадили, як Німці, то наші банки і каси повинні би мати півтора міліярда золотих. А мають може два-три міліони, або 500 разів менше. Якби ми могли зложити лиш одну соту того, що Німці, то наші банки малиб 150 міліонів готівки по банках. А таку суму ми моглиб легко зложити, бо на алькоголь і тютюн ми видаємо річно два рази стільки.

— СПОСІБ НА ЧИТАЧІВ.

У Львівській „Новій Зорі" з дня 10-го березня находимо після 103-го фейлетону повісти О. Назарука „Роксоляна" таку примітку: „Докінчення повісти про „Роксоляну" буде в окремій книжці, котра вийде перед Великоднем". Читали люде цю повчаючу проповідь 15 місяців, аж нараз автор каже: „Гов, брате! Хочеш знати, як вона кінчиться, купуй книжку!" Видно, що автор добре заінтерпретував притчу про талани, яких не треба закопувати в землю. — („Діло").

ПРОЦЕСОВИЧ.

Дня 2-го грудня 1927 р. торговець молоком у французькім містечку Сен-Мішель, Баріне, замовив ваго і сіна. Баріне повідомили про приїзд вагону, а залізнича адміністрація прислала йому ще окреме повідомлення порученим листом. Коли Баріне викупив сіно, від нього домагалися ще 1 франка 50 с. за поручений лист. — Я не прохав вас повідомляти мене, ще й порученим; я не заплачу 1 фр. 50 с. Управа залізниць подала його в суд. Його засудили на заплату. Баріне вніс рекурс один і другий, аж до апеляційного суду в Нансі, який потвердив попередні присуди. Баріне рішив звернутись до ради міністрів. Досі кошти його процесу зросли до 10.000 франків.

ЧИ БАГАТО Є ПОМИЛОК У ЧАСОПИСІ?

Один швайцарський часопис дає відповідь на таке питання, яке цікавить кожного редактора і неодного читача: „Коли газета може вийти без друкарських помилок?" Для цього треба таких умовин: 1. Автор статті не повинен помилитись. 2. Складач повинен ударити в точну клявішу. 3. З машини повинна вийти добра матрьца. 4. Матрица мусить попасти на своє місце. 5. Коректор не може пропустити ніодної помилки. 6. Зазначені коректором помилки повинні бути поправлені. 7. При поправці помилки в рядку складач не повинен зробити на її місце нової. 8. Друга коректа повинна бути без помилки. 9. Помилки з другої коректи повинні бути поправлені без помилки. 10. При поправці помилок другої коректи складач не повинен робити нових. 11. У поспіху перед виданням часопису треба бути обережним. 12. Инші обставини праці повинні бути сприятливі. Коли в ґазеті є 300,000 букв, тоді кожна з цих сприятливих обставин повинна повторитись 300,000 разів. Тому треба дивуватись, як мало є помилок у ґазетах". Так кажуть журналісти, що працюють в ідеальних обставинах. У нас читач і журналіст повинні дивуватись, що часопис — взагалі виходить.

ПАПСЬКІ ФОТЕЛІ В САЛЬОНАХ КАРДИНАЛІВ.

Коли в 1870-ім році італійські війська увійшли до Риму, всі кардинали римської курії видали розпорядок, щоби відвернули до стіни спеціяльні фотелі, що находилися в сальоні кожного з них і були призначені на випадок відвідин папи. Видаючи той розпорядок, кардинали римської курії заявили, що він має залишитися в силі аж до хвилини, коли церковна держава буде знову привернена й вязниця папи скінчиться.

У звязку з тим, що тепер заключено договір між Апостольською Столицею й італійським урядом і що кардинали римської курії мусять рахуватися з можливістю папських відвидин, вони наказали знову відвернути від стін фотелі передом до кімнати.

ІТАЛІЙСЬКІ НАПАДИ НА ЮГОСЛАВІЮ

ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА ОБВИНУВАЧУЄ ЮГОСЛАВІЮ В ПІДГОТОВЦІ ПОВСТАННЯ В ІТАЛІЇ.

БІЛГОРОД (Югославія), 17. квітня. — В Югославії обурені тим, що італійська ґазета „Джорнале д' Італія" виступила з обвинуваченням Югославії в підготовці славянського повстання в Італії. Відповідаючи на ці напади, сербська ґазета „Політика" незвичайно гостро нападає на Італію й порівнює виступ італійської ґазети з політикою, яку провадила габсбурґська Австрія, щоби знайти якусь причину до нападу на Сербію.

Виступ італійської ґазети називає югославянська преса маневром для прикриття італійських махінацій на Балканах. Притім вона підкреслює відвідування Муссолінієм Тірани та побачення його з Чемберлейном у Фльоренції, що вказує на якісь заміри Італії на Балканах.

Телеґрами з Трієсту повідомляють, що в Істрії, захопленій Італією по війні, почалося переслідування Славян. В одному Трієсті арештовано 12 душ, а в тім числі жінка-редактор ґазети, 5 журналістів і троє студентів. Начальник поліції Трієсту заявив, що до 1930 року не буде в Італії жадного Славянина, який не буде стояти за Італією.

КОМІСІЯ ПО ОБЕЗЗБРОЄННЮ.

ПАКТ КЕЛОҐА МАЄ ПОСОБИТИ ЗАГАЛЬНОМУ ОБЕЗЗБРОЄННЮ ДЕРЖАВ. РОСІЙСЬКУ ДЕЛЕҐАЦІЮ СТАРАННО ОХОРОНЯТЬ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія), 17. квітня. — Ріжні проєктодавці в підготовчій комісії по обеззброєнню держав підкреслюють, що пакт Келоґа має прислужитися загальному міждержавному порозумінню, що улекшить обмеження збросння держав. Покищо ріжні делеґації дають інформаційні предложення щодо своїх плянів обеззброєння. Голова радянської делеґації, Літвінов, доказував у великій та гарячій промові необхідність приняття радянського проєкту, який він признає одиноко доцільним.

Швайцарське правительство призначило надзвичайно пильну охорону радянської делеґації, щоби не сталося з її членами того, що з Воровським, якого вбив Конраді. Особливо тепер, коли загроза їй істнує не лише з боку контр-революційної еміґрації, але й зі сторони комуністів-троцькістів.

„ПРОГИБІЦІЯ" НА „ЛЕВАЙЯТАНІ".

НА ПАРОПЛАВІ БУЛО ТАК, „ЯК В КОЖНОМУ АМЕРИКАНСЬКОМУ МІСТІ", КАЖУТЬ ПАСАЖИРИ.

ЛОНДОН (Анґлія), 17. квітня. — Перший раз „Левайятан" перейшов океан під прапором нового власника після того, як американське правительство продало його приватній компанії. Пасажири кажуть, що в дорозі пароплав був „такий сухий, як Манґеттен". Коли хто просив у служби якого алькоголічного напитку, то йому не давали. Але досить було попросити джінджеру, мінеральної води, або потовченого леду, то зараз доставляли доброго лікеру.

Офіційної продажі спіртних напитків на пароплаві не було, але бутлеґерський бизнес ішов добре, як „у якомунебудь американському місті" — так кажуть деякі пасажири, що їхали на „Левайятані".

РЕПАРАЦІЙНІ ПЕРЕГОВОРИ.

В НІМЕЧЧИНІ НЕ НАДІЮТЬСЯ ДОБРОГО ВИСЛІДУ З РЕПАРАЦІЙНИХ ПЕРЕГОВОРІВ.

БЕРЛІН (Німеччина), 17. квітня. — Стан репараційних переговорів, що їх тепер провадять в Парижі, оцінюється тут досить критично. Мало хто сподівається, щоби вони закінчились успішно.

Баварська Ліґа Ветеранів Світової Війни, що мала свої збори в Мюнхені, в імени 3-ох міліонів своїх членів вимагає негайкого припинення репараційних переговорів, бо хід їх показує, що в Парижі не пощастить осягнути справжнього порозуміння.

ТРОЦЬКИЙ ПРОСИТЬСЯ ДО НОРВЕҐІЇ.

ОСЛЬО (Норвеґія), 17. квітня. — Комітет допомоги Троцькому, що зорґанізувався в Берліні, звернувся через голову норвежської робітничої партії до правительства Норвеґії з проханням о допущення Троцького в Норвеґію. Норвежський премієр міністер відповів, що на близчому засіданню кабінету міністрів правительство обговорить це прохання.

ЗМОВА ПРОТИ ДИКТАТУРИ В ПОРТУҐАЛІЇ.

ЛІСБОНА (Портуґалія), 17. квітня. — Поліція арештувала ґрупу політичних діячів, що підготовлювали революційний переворот у Портуґалії, виступаючи проти диктатури реакційного правительства.

КАРОЛЬ ПОЇДЕ ДО РУМУНІЇ.

БЕРЛІН (Німеччина), 17. квітня. — Тут стало відомо, що румунський премієр міністрів Маню згодився дозволити Каролеви вернутися до Румунії. На цьому настоювала вдова королева Марія, після того, як Кароль заявив, що він признає свого сина королем Румунії й не буде робити жадних заходів проти нього.

Маню поставить на обговорення парляменту справу дозволу повороту Кароля до Румунії. Сподіваються, що парлямент на це згодиться.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 6, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграниціїю:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МАЄТКОВА СИЛА У. Н. СОЮЗА

З кінцем місяця березня виносив маєток У. Н. Союза $2,091,875.80, а претенсії членів до Союза виносили з кінцем 1928 року $17,113,000.50.

Коли порівнаємо маєтковий стан Союза з претенсіями членів до Союза, то побачимо, що Союз побудований на дуже твердих основах. Солідність нашої організації можна найкраще пізнати тоді, коли порівнаємо її з иншими подібними організаціями. Тоді побачимо, що инші організації, хоч мають далеко більше майно, не дають своїм членам такого певного забезпечення, як його дає наша організація. Відношення, яке істнує між числом членів Союза і маєтком Союза, є того рода, що ворожить нашій організації як найкращу будучність.

Ми свідомі того, що оцінка нашої організації стоїть тепер дуже високо, але не забуваймо, що організація мусить бути готовою перенести й певні кризи. Нагадаємо нашим членам тільки часи інфлюенції з 1918 року. Цеж був такий критичний час, що міг легко поховати й саму організацію до гробу. А такий случай може повторитися. Дотого треба ще й те мати на увазі, що державна контроля тепер дуже остра й як тільки наша оцінка спала би низше 90, стейт припинить дальше діловодство й Союз розвяже. Така криза, як її переживав Союз і другі організації в 1918 році, потягнулаб тепер розвязання Союза, колиб наша організація заздалегідь не подбала про те, щоби бути готовою перенести й найтяжчу кризу. Союз стоїть тепер на солідній основі, це признає йому навіть державна влада. І тому саме до У. Н. Союза звертаєтся та влада вже кількома наворотами, щоби Союз приняв до себе инші слабші організації, які держава ліквідує як самостійні, бо їх оцінка спала до того степеня, що не дає членам виглядів на солідне забезпечення. Союз відмовився від цього, бо користи з того не булоб нам ніякої, а навпаки, ще обнизилась би загальна оцінка нашого власного обезпечення. Та ми витягаємо з таких випадків науку. Бо що вже сталося з иншими організаціями, може легко статися і з У. Н. Союзом, коли ми будемо нарушувати нашу солідну основу.

Це все треба мати на увазі, коли ми дійсно дорожимо нашою інституцією, коли не ставимося до неї так, що, мовляв, для нас ще стане, а що буде по нас, то це нас не обходить. Нам треба ще всіми силами змагати до цього, щоби У. Н. Союз ще більше скріпити фінансово, щоби забезпечити його будучність, бо У. Н. Союз це будучність нашої імі́грації. Як довго він удержиться, так довго вдержиться наша імі́грація, себто та частика, що почуватиметься звязаною кровю й ідеями з землею батьків наших у старім краю.

ПОЛЬЩА СКРИПИТЬ

(Оригінальна допись до „Свободи").

Власне скінчилася сесія польського сойму і посли розїхалися на добре заслужений відпочинок. А впрочім заслуги були ріжного рода: Одні з послів підпирали уряд п. Бартля, а властиво Пілсудського, другі знову боролися з ним. Щодо перших то є це передовсім так звані „бебісти" або скорочено партія „Б. Б." Є се „безпартійний бльок вспуправці з рждонгем" або так звана „одинка", на котру власне перед роком мусіли голосувати всякі хруні. До партій опозиційних належать заступники національних меншин, а то: Українців, Білорусинів, Німців та Литовців.

З Поляків належать тут пепесівці, то є польська партія соціялістична, польська хлопська партія „визволене" і ще деякі менші групи.

Сойм розійшовся в боєвім настрою проти уряду п. Бартля, бо відмовив і міністрові справ внутрішних Складковському, і міністрові війни, то є самому Пілсудському фондів диспозиційних. А фонди диспозиційні то є такі гроші, з котрих міністри не потребують здавати рахунків.

Досі польські міністри не дуже то зважали на свої видатки, але робили їх дуже часто поза границі, означені соймовим буджетовим законом. За такее власне віддав недавно сойм міністра судівництва яко обвинуваченого під трибунал державний.

І це була також велика шляпа для п. Бартля, котрий однакож усі такі удари сховав до кишені, і майже при кінци сесії виголосив промову дуже рожевого погляду на світ та на положення Польщі.

З цього тепер дуже сміється таки сама польська преса. І так львівська „Газета поранна" пише ось що:

„Ми належимо до тих, що алярмують других пророкованням катастрофи, та думаєм, що при відповідній та енергічно виконуваній роботі може і повинна настати поправа відносин. Однакож мусимо видіти дійсність такою, якою вона є. Ми не маємо можности вглядати до урядових матеріялів п. премієра, однакож маємо безпосередний контакт з життям.

„А того, що бачимо, не можемо инакше назвати, як лише **кризою**. Цього доказує між иншим величезна скількість запротестованих в державі векслів, зріст доріжни, кредитова тіснота, та застрашаюча зубожілість всіх верств суспільности.

„Якже инакше виглядає наше положення в освітленню професора Бартля. На його думку це нічого не вадить, що залізничі шини потріскали від морозів, та що наші кораблі, незвичі наш експорт через Балтійське море, загрязли між ледами. Бо впрочім — на його думку — є всьо добре. Вправді ціни хліба підуть вгору, але це власне буде „величезним сукцесом уряду". Про це, що має незадовго значно підскочити ціна вугля, п. премієр вправді не згадав, але й це мабуть після його погляду належить до потішаючих проявів. Ситуація в торговлі дровами справді „підпала ослабленню", але зате „вияснилася". Торговельний біланс також „поправляється". Одним словом — весна іде і після п. Бартля „можна буде з повним супокоєм переживати кождий день".

„Цим весняним супокоєм, виявляються рівнож погляди п. премієра на правительственний проєкт масового будовання дешевих помешкань. Як звісно, проєкт цей полягає на тім, що чинші за помешкання мають бути підвисшені, але та підвишка не має іти до кишені власників домів, а до державної каси. За ті гроші мають отже бути будовані ті дешеві помешкання. Тимчасом цілий край огорнула велика филя протестів, однакож на це п. проф. Бартель не має нічого иншого до сказання як лише, що той проєкт є знаменитий й доконечний. Однакож аргументи, які він наводить в обороні того проєкту, є вповні безкритичні і сторонничі.

„Ідучи цею дорогою, можна очевидно вже дійти до таких висновків, які є комусь пожадані. Однакож остаточний вислід такого „викладу" мусить випасти дуже прибиваюче. І так таки і випав.

„Ми високо цінимо п. Бартля яко проф. геометрії, однакож вона є дуже далекою від життя і від тих питань, які це життя до нас ставляє.

„У великій промові п. премієра не найшла суспільність нічого такого, що би її потішило: Нема там ані зрозуміння для недомагань, ані відповіди на нашу дійсну журу та нужду.

„Якже можна дивуватися, що серед таких відносин симпатія суспільности відвертається поволи від уряду, а звертається до сойму, котрий всеж таки ближче від уряду стоїть до правди і до тверезої оцінки фактів. І радше слушність має посол Діяманд, котрий називає будівельний проєкт „податком на жебраків, щоби допомогти бідним", ніж п. премієр, задивлений в свої геометричні фантазії.

„І тому нема чого дивуватися, що поголоска про недалекий перехід п. Бартля на инше, менше видатне становище, найшла у суспільности таке радісне принятте".

Ось так пише „**Газета поранна**", котра впрочім до уряду усе прихильно відносилася.

Пепесівський „**Роботнік**" оцінює ситуацію ось як:

„Помаєва система правління уже в грунті річи програла. В суспільности нема уже ані віри ані довіря до неї. Тактика клюбу „Б. Б." і в соймі і в сенаті зліквідувала вповні авторітет (повагу) „одинки". Клич „моральної санації" звучить тепер як болізна іронія супроти тих досвідчень, які дали нам вибори перед роком, підкупство преси (газет) та таких методи боротьби, яких ужито проти Возніцького, Лібермана та Пірецького. Особиста політика, ведена у війську окруженням Пілсудського і то в його імени, — викликала глибоке невдоволення та роздраження у військових кругах. Личний виступ п. Пілсудського в його славній промові сенатській викликав без сумніву в кругах суспільности дуже сумне враження. Так званому „санацийному" себто „уздоровлюючому" таборови („Б. Б.") треба цілком отверто сказати:

„Ви програли. Ви програли морально, політично, суспільно й економічно. І ви або підете **на дорогу нового перевороту** і в тім випадку доведете **Польщу до повної катастрофи**, або підете дорогою чесної і льояльної ліквідації вашого способу правління, а в тім випадку можна буде ще легко виратувати. Ваш монополь на патріотизм скінчився безповоротно".

„**Слово польське**" пише:

„Послідна сесія соймова закінчилася в атмосфері, наладований електрикою. Аж роїться від усяких здогадів, сплетень та ріжних фантастичних комбінацій.

„Той стан річей впливає на неясність політичної ситуації, в котрій є знані лише дві дані: сила уряду, що опирається на авторитеті Пілсудського, й брак сталої соймової більшости, на котрій міг би уряд опертися.

„Не тільки, що нема співділання між урядом і соймом, але противно, межи ними повстає чимраз більший провал. „Не видно отже ще доріг, котрими можна вийти з тої заплутаної ситуації. Доперва по святах прийде пора, в котрій можна буде надіятись рішучого рішення".

Щоб тут подав думки часописей ріжних напрямів. Як бачимо, переконання про непевність ситуації є загальні й то власне у самих Поляків. Це збільшує лише **загальне невдоволення**, тим більше, що криза економічна дається кождому добре відчути.

Щож тут говорити доперва про національні меншини, котрі стоять в Польщі майже поза законом?!

Д-р К. Трильовський.

ГОСТИНА ЗАМОРСЬКОГО ЗЕМЛЯКА.

Ред. О. Ревюк у Львові та його приняття українською громадою.

Зі Злучених Держав Північної Америки завитав до краю по кільканацятилітній відсутности наш земляк Омелян Ревюк, редактор американської „Свободи" (одинокий в Америці український національний щоденник!) і голова Обєднання українських національних організацій в Америці.

Ред. О. Ревюк приїхав до краю ще перед кількома тижнями і за той час зазнайомився з нашим життям-буттям не тільки у Львові, але й у краю. В суботу, 30. березня витала його львівська громада скромною вечерою в салях готелю „Брістоль". У святочній вечері взяло участь поверх сто наших громадян, послів, політиків, культурних й освітних діячів та робітників національної української преси.

Цілий вечір мав незвичайно милий характер дружніх сходин. Гостя привитав і представив присутним голова Українського Національно-Демократичного Обєднання і Парляментарної Репрезентації, д-р Дмитро Левицький. Від наших господарських установ промовив інж. Ю. Павликовський, а від культурних і наукових установ проф. д-р Кир. Студинський. Ред. О. Ревюк поділився в обширній промові своїми враживнями про життя нашої американської еміграції, про її побут, перспективи розвитку та ролі в національному житті українського народу.

Промова ця, незвичайно ядерна, богата датами та ілюстраціями з життя української еміграції, а до того дуже живо виголошена і прогладно збудована, зробила на всіх учасників вечора дуже добре враження. Від українського жіноцтва витала гостя сен. О. Кисілевська, від міщанства та реміщництва М. Галібей, від селян Гр. Скасків, від робітників М. Козицький, від представників преси і від „Союзу українських письменників і журналістів „політика" ред. В. Мудрий. Дальше промовляли ще пос. о. прал. Куницький і пос. О. Луцький. Закінчив вечір д-р Дм. Левицький побажаннями для дорогого гостя.

(„Діло").

ВІДГОМІН КУЛЬТУРНОГО БРАТАННЯ В МОСКВІ.

В київській „Пролетарській Правді" з дня 21. лютого ц. р. стрічаємо, як пише „Діло", великий фейлетон С. Щупака про московську гостину українських пролетарських письменників. А в ньому подані такі куріозні моменти з того гостювання: Зараз-же по приїзді українських письменників до Москви влаштовано на залізничому двірці т. з. летучий мітінг. На ньому витали приїзжих з України письменників представники всяких установ, а між ними і робітник заводу АМО. „Характерно, — пише Щупак — що останній, зазначивши, що витає від імени чотирох тисяч робітників, промовляв українською мовою. В самому привітанні почувалися елементи малоросійщини, від яких в Москві через специфічні обставини відриву від сучасної України й її культури не побавилися часом навіть найпередовіші робітники. Досить того, що цей робітник у своїй промові закликав українських письменників іти за „наукою"... Тараса Григоровича Шевченка. Сам цей робітник зробив деяку павзу після слів „за наукою" (мабуть боявся сказати те, що сказав і тому збирав відвагу! — Ред.), і кожний із нас був певний, що слідом за цим скаже слово „Ленін". Що ми помилились. Товариш, що стояв біля мене, зауважив: Цей робітник мабуть уважає, що Ленін, це для Росіян, а Шевченко для Українців". По тому поясненні Щупака нитач вже зрозуміє, чому він приписав промові того робітника елементи „малоросійщини". Малоросійщина, як бачите, в тому, що робітник радив українським письменникам учитись від Тараса Шевченка, а не від Леніна.

Далеко куріознішою була инша пригода Щупака на „культурному братанні" з „братніми російськими письменниками", а саме: В часі бенкету на честь гостей з України промовляв українською мовою письменник Югансен. По промові звернувся сусід Щупака, російський письменник, до нього (Щупака) з такою сентенцією: „Та як усе зрозумів. Отже мова однаковісінька. Хай би вже українські письменники писали російською мовою, а підписувались „український письменник". Самозрозуміло, що Щупак обурився на такі слова. А щож скажеш ти, читачу, на таке братання?

Шеф (до урядовця): Гей, пане Корбка! То ви мені говорили, що вчора не могли ви прийти до офісу, бо ваш вуйо зломив собі ногу — а я в цій хвилі бачу крізь вікно, як він похоже собі!

Урядовець: Так?! Видно, що він ще не знає про своє нещастя!

—o—

Порадив собі. — Як то? То ти оженився? О, то твоя жінка певно відправить твою кухарку, бо буде боятися, що така гарна!

— Я саме оженився з кухаркою.

—o—

Приловила його. Вона: — Ти підла людино! То ти так безсоромно хочеш обріхувати мене, що ти і в другій годині вночі був у нашого приятеля Кобелі!? То ти важишся вписати це і мене, коли я саме **в тій годині була в нього**!

В. БУДЗИНОВСЬКИЙ.

ГЕТЬМАНСЬКИЙ СУД

(Історична повість).

(11)

— Колиби хотіла схопити мене, то вислала би посіпаків до саду. Коли ніхто не приходить, то мабуть нема небезпеки. Відай буде так, що страх має великі очи.

Постоявши ще хвилю, Кравчук набрав духа і вийшов з саду на подвіре. На ганку сиділа гетьманова з Юрком, Виговським і його жінкою. Весело балакали, на нього й не дивилися. Кравчук пішов спокійно до стайні, сів на коня і виїхав. Вартові вже пропускали його, бо знали, що то один з челяди гетьмана. Коли він виїхав був за ворота, гетьманова спитала Виговського:

— Що то за бородач, що від кількох днів крутиться по саді і тепер виїхав за ворота? У нього якийсь такий острий, свердлуватий і немилий зір. Як гляне на мене, то ненаstarc тівби мене тим своїм поглядом пробити, або спалити. Я боюся його.

— То той золотар, чи годинникар, котрого гетьман взяв на те, щоби зробив лад в скарбі. Я з нього вдоволений. Дуже зручний і совісний робітник. До полудня робить, гірко робить. Пополудни відпочиває. Або сідає на коня і їде погарцювати, або видеждається в саді. Нема чого боятися. Очима ні скалічить, ні спалить.

— Добрий і совісний робітник?

— Я з нього дуже вдоволений.

— Можеби він мені полатав намисто? Викришилося пару камінчиків. Я боялася сказати гетьманові, бо то перший гостинець від нього. Таку дурницю, гадаю, зробить раз-два.

На другий день Кравчук в своїй робітні плавив відломки золота. Саме, коли залізну вареху з золотом держав на огни і дув міхом, почув за дверми, де сиділа татарська варта, метушню. Двері до робітні відчинилися і увійшов з гетьмана, за нею гетьманова. Кравчук на хвилю задеревів. Скорістю лискавки в його голові виринали одна по одній такі думки:

— Отже вона таки пізнала мене! Тепер іде її пімста. Прийшла передати мене катам. Про се, щоби втікти, я й подумати не годен. У вікні залізна решітка, за дверми татарська гвардія. Ілею. Але я дорого продам моє життя. Як не вбю її, то напитую так, що гетьман, хочби як любив, пожене. Дивне лиш се, що вони такі необережні і увійшли сюди самі, не ведучи за собою варти; Виговський без ніякої зброї.

Всі ті думки в голові Кравчука тільки майнули, в часі не довшім, як одна секунда. Впявивши очи в гетьманову, він цупко держав у руці вареху з розпаленим золотом. Загадав, скоро покажеться, що вони по нього, хлюснути гетьманові золотом в лице, Виговському провалити голову варехою, вскочити між вартових і як вони в першій хвили остовпіють, пробувати втечи. Між ним і його ворогами був стіл. Кравчук стояв за столом з варехою в руці і ждав, аж вони самі зачнуть. Зачав Виговський, неначе, як сперу Кравчук гадав, глузуючи з нього, лагідно і без гніву:

— Пані гетьманова до вас. Менше лагідно, але також без гніву, промовила гетьманова:

— Я прийшла до вас, бо мій зять скаав мені, що ви добрий і совісний золотар. Маю для вас роботу, але не знаю, чи зробите.

Кравчук своїм ухам не вірив. З його руки виховзлася вареха, золото розплилося по земли. Виговський розсміявся і сказав:

— Я похвалив його, що він добрий робітник, а він ось що робить! Розливає золото. Хіба так ступанів, задивившися на вас, пані матко?

Гетьманова стягла з шиї намисто і кладучи його на столі, сказала:

З мого намиста видетілося пару камінчиків. Чотири камінчики я знайшла. Вони ось тут в моїй руці. Два десь запропастилися. Чи ви годні вставити сі чотири і чи знайдете два такі, що заступили би пропащі?

Кравчук взяв намисто і оглянув. Витягнув руку по камінчики, які вона ще держала в своїй руці. Гетьманова поклала їх в його руки, при чім доторкнулася його руки. Він цілий затрусився, камінчики трохи не попадали на землю. Гетьманова видивилася на нього здивована і спитала:

— Вами пропасниця трясе? Бо через ваші руки хіба вже переходили річи цінніші, як отсі камінчики. Так трясеться тільки недужий, або хіба злодій, що перший раз тягне якийсь великий скарб.

Кравчук гикаючися відповів:

— Я щось трохи нездужаю, тай тому руки дріжать... Сі камінчики вставлю. То легка робота. Хибуючі заступлю иншими. В скарбі є великий запас найріжнішого самоцвіту, вилупленого з черепа, та з цілком попсованих річий.

— Коли буде готове?

— Як прикажете, то й нині. Але лішпе зробиться, як не будете квапитися. Завтра о сій порі робота буде скінчена. Намисто буде, як нове..

— Намисто буде мені потрібне аж тоді, коли верне гетьман, отже не кваптє. Головне, щоби було добре зроблене. Щоби добре були дібрані камінчики на місце хибуючих.

— Зроблю добре і скоро роботу віддам завтра.

Виговський і гетьманова вийшли. Кравчук лишився сам. Сів і сапає, стираючи піт з чола. Висапавшися, щепотів:

— Бодай же тебе! Як можна так пуджати... ще й свого власного мужа? Я гадав, що ти прийшла по мою голову, а воно ось що! Аж смішно. Добре, що скінчилося щасливо, і я, замісць в твоє лице, вилляв золото на землю. Дуже добре складається. Тепер буду мати право забалакати до неї, передаючи їй полатане намисто. Чейже тепер вже не обернеться до мене плечима... Яка роскіш іде від її тіла! Тільки на хвилинку притулила свою руку до моє, і я троха не збожеволів від тої роскоші. І таку я продав! То горівка зробила з мене безрогу.

Кравчук зараз забрався до роботи, для нього цілком не тяжкої. Намисто було готове вже в полудне, ніні віддати гетьмановій вже нині. Але він хотів вперед обміркувати, що й як сказати їй про себе. Також треба було подумати, що йому робити, як вона запреться його і скаже, що вона... не вона і ніколи його жінкою не була. Сяк, чи так міркував, нарешті все вертав до одної думки:

— А може й нічого не скаже? Може зараз, по моїх перших словах, за ту мою, буть тоби безличну вигадку, що вона моя жінка, покличе гетьманських посіпаків і скаже повісити мене таки в саді на першій яблінці?

З робітні Кравчук вийшов без намиста, будьтоби ще не скінчив. Сів на коня і виїхав на дорогу. В голові знов снувалися ті самі думки:

— Як вона не схоче пізнати мене, або пізнавши, не згодиться покинути гетьмана і втечи зі мною, то мені треба зараз втікти. Втікати, заки вона Виговському щось набреше на мене. Очевидно, що набреше, бо правди не скаже. Правда її саму зазналаби. В моїй обороні я мігби сказати правду і обличити її. Але мені се не помогоби. Зять гетьмана гетьманові повірить скорше, як якомусь пройдисвітови. Попросту: й балакати, боронитися не дадуть. Як вона не схоче вернути до мене, то я таки мушу втечи відси.

Кравчук став обміркувати всякі способи побігу, так, щоби за ним слід пропав. Втікаючи, з Суботова треба було виїхати, ще заки гетьманова заалярмує вартових. За Суботовом треба було можливу погоню справити на фалшиву тропу.

(Дальше буде)

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ.

Ч. 51.

ІСЕЛІН, ПА.

Братство св. Петра і Павла, від. 400 в Іселін, Па., ухвалило такий проєкт:

Бажаючи головній 17-тій Конвенції, як рівнож і делеґатам, доброго успіху, проектуємо:

1. Щоб дітей можна було приймати від 16 літ за повного члена;

2) щоб кождий відділовий секретар діставав якусь платню з головної каси У. Н. Союза;

3) коли член платить через двацять років до У. Н. Союза, щоб дістав якийсь опуст з місячних вкладок;

4) щоб „Свобода" була побільшена і щоб одна сторона друкувалась в анґлійській мові для дітей;

5) щоб календарі були видавані як дарунок для членів,

6) щоб член свою посмертну підпору міг дати, на кого хоче;

7) щоб член міг собі записати на похоронні видатки $500;

8) щоб дітям, котрі стоять від першого року життя в молодечім департаменті, а приступають до старшого відділу, видавати якесь відшкодовання;

9) щоб оголошення на забави, пікніки, і т. д. для відділів „Свобода" друкувала даром;

10) щоб кождий член раз на рік, на відділового патрона, складав на Сиротинець одного доляра аж до 18-ої Конвенції. То значить, щоб головний секретар вислав до кождого відділу раз на рік такий розмет, або при розметі разом.

Наконець бажаємо, щоб Господь хоронив Головну Конвенцію від усяких клевет та непорозумінь, та щоб дав Вам силу радити для добра, користи й слави членам і Батькови Союзови.

За уряд:

Микола Воловецький, предсідатель і делеґат; **Дмитро Кархут,** секретар; **Теодор Рокошевський,** касієр.

Ч. 52.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Товариство Поміч в чужині, відділ 215 УНС, на своюму мітінґу дня 6 квітня ухвалило слідуючий конвенційний проєкт:

1. Дати вотум довіря старим Головним Урядникам УНС за їх совісну і мудру працю.

2. Коли член належить до Союза через 25 років і платить свої вкладки, щоби був звільнений на половину від плачення їх.

3. Щоби календарі висилалися даром й то лише один на родину.

4. Щоби ґазета виходила на 6 сторін.

5. Коли член належить до Союза через 15 літ і є тепер хорим або калікою, щоби був звільнений з дальших плат членських вкладок, бо в противнім разі товариство мусить оплачувати з власної каси.

6. Скасутати ліни тим членам, які ще є задовжені в УНС, щоби їх зрівняти з тими членами, які поступили до Союза пізнійше й не обтяжені лінами.

Желаємо Конвенції успіху, а делеґатам, щоб мудро радили.

Лука Залинка, предсідатель; **Юліян Чоп,** касієр; **Іван Жарковський,** секретар і делеґат.

Ч. 53.

СИМПСОН, ПА.

Бр. св. Василія, від. 43 У. Н. Союза, на своїх зборах ухвалило слідуючий конвенційний проєкт:

1) Коли говоримо про добра, котрі мають принести користь і розвій орґанізації, то найважнійше це захист для сиріт і старців при У. Н. Союзі. Бачимо, що майже всі відділи, котрі вже оголошували свої проєкти, домагаються, щоби як найскорше збудувати захист для сиріт. Але звідки фондів брати на утримання будівлі й вихованнє сиріт, то про це мало споминається, а час короткий і скоро минає. Тому просимо всіх делеґатів, щоби справи Сиротинця як найліпше обдумали так, щоби Сиротинець не був обтяжений з самого початку великими морґечами і щоби ті сироти, котрі туди дістануться, не були ще більшими сиротами, або щоби не були виховані на калік через недостачу фондів, що може статися дуже легко. Будуймо Захист для сиріт і старців так, щоби сирота не чулася сиротою, щоби сироти виховувалися здоровими і здібними заробляти собі на хліб, коли діждуть своїх літ, і щоби вони памятали, що У. Н. Союз був добрим їх батьком.

2) Щоби Захист для сиріт не починати будувати, поки не буде на цю ціль зібраних $100,000.

3) Щоби захист для Сиріт збудувати в такім місці, де є найбільше членів. Стейт Ню Джерзи найліпше надається тому, що Дім У. Н. Союза в цім стейті.

4) Щоби ті, що переходять з молодечого департаменту до старшого, не платили за „Свободу", бо одна „Свобода" в родині вистарчить.

5) Щоби секретарі відділів були плачені з каси У. Н. Союза. Це принесе більшу користь орґанізації.

6) Щоби „Свобода" виходила на 6 або 8 сторін.

7) Щоби заложити осібний фонд для захисту сиріт і старців, а то по 10 центів від кождого дорослого члена на місяць, бо се конечно потрібно. Є члени, котрі радо давалиб по $1.00 на рік, а декотрі й більше, але є й такі, що ані одного цента ще не дали, а вже 4 роки збираємо й просимо й мало що призбирали.

8) Коли член переходить з молодечого департаменту до старшого, щоби від суми, котру такий член виплатив до молодечого департаменту, відтягнути хоч 5 процент і вложити до фонду на Сиротинець, коли це можливо.

Діти все дітьми не будуть і тому, як прийдуть до старшого департаменту то з молодечого департаменту не будуть більше користати.

9) Конвенції щоби відбувалися що 4 роки, як і дотепер.

10) „Діточий Маґазин" скасувати зовсім, а на то місце „Свободу" побільшити.

11) Признаємо, що Головні Урядники сповняли свої обовязки як найліпше, тому просимо пп. делеґатів не вибирати нових, коли старі ліпші, а найважнійше: секретарі, предсідатель і касієр, решта можуть бути й нові.

Шановним делеґатам і делеґаткам желаємо як найліпшого успіху на 17-ій Головній Конвенції, щоби всі ухвали вийшли на добро, честь і славу нашій орґанізації й всім членам У. Н. Союза.

За уряд бр. св. Василія, від. 43 У. Н. Союза:

Сафрон Телечко, предс.;
Вас. Лагода, делеґат і писар;
Казимір Стромчинський, кас.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Жеребецька Любов, від. 144, подає до відома всім своїм місцевим і позамісцевим членам і членкиням, що звичайний мітінґ відбудеться в четвер, 18. квітня, в годині 8-мій вечером, в гали У. Н. Дому, 217 Іст 6-та ул. Проситься всіх членів прибути на сей мітінґ, бо є дуже важних кілька справ до полагодження. Не явившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — М. Ямка, предс.; Г. Ливіцький, кас.; Д. Чайка, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 106, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 21. квітня, в гали парохіяльній, в годині 1.30 пополудни. На порядку нарад є важні справи до полагодження. Проситься всіх членів прийти на мітінґ. Також проситься довгуючих прийти і вирівнати свої належитости. — Никита Гурей, предс.; Василь Гриньків, секр.

МТ. КАРМЕЛ, ПА. Бр. св. Димитрія повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться 21. квітня, в гали церковній, зараз по Сл. Божій. Проситься членів зложити хоч по доляру на Сиротинець У. Н. Союза, бо наш відділ зложив до сего часу тільки $39.00, а се абсолютно замало на 103 членів. — Іван Воргач, секр.

ТАВНТОН, МАСС. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 122, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що мітінґ відбудеться в неділю, 21. квітня, в товариській гали, 14 Maple Ave., в годині 2-ій пополудни. Проситься всіх членів прибути на час бо є важні справи до полагодження. Члени котрі мають діти, що ще н евписані до У. Н. Союза, повинні вписати їх на сім мітінґу. — І. Пашковський, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, подає до відома всім своїм членам, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 21. квітня, в год. 1.30 пополудни, в Укр. Нар. Гали, 1944 W. Erie St. Проситься всіх членів прийти на сей мітінґ на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги, бо інакше будуть суспендовані. Проситься членів привести на сей мітінґ нових кандидатів, а котрі члени не вписали еще своїх дітий, то повинні се зробити на сім мітінґу. — Павло Хомин, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Зоря, від. 69, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що збори квартальні і місячні відбудуться в суботу, 20. квітня, точно в годині 8-ій вечером, в салі Укр. Нар. Дому, 217-219 Е. 6 улиця. Позаяк є дуже важні справи до полагодження і вибір нового касієра, кождий член повинен явитись. Хто не вирівнав своїх залеглостий нехай зробить се на сім мітінґу, бо інакше буде суспендований. Не явившийся член на сих зборах буде караний після статута. — Й. Мартинів, предс.; Гр. Кука, кас.; О. Плескун, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 21. квітня, в годині 1-ій пополудни, в домі Тов. Горожан, 847 N. Franklin St. Проситься усіх членів прибути на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Члени, котрі мають знакомих, що ще не належать до У. Н. Союза, нехай приведуть з собою на мітінґ. Рівнож проситься усіх тих членів, котрих діти ще не вписані до У. Н. Союза, щоби прийшли на мітінґ і вписали їх до У. Н. Союза. — Ілько Савчин, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 34 повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 21. квітня, в годині 2-ій пополудни, на гали церковній, Іст 31 ул. і Чарлстон Евню. Проситься всіх членів прибути на сей мітінґ в призначений час, бо є дуже важні справи до полагодження. Проситься довгуючих членів вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Котрий член не буде присутний на мітінґу, той сам на себе кару наложить. — Іван Чмирид, фін. секр.

АЛИКРІПА, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 120, повідомляє своїх членів, що надзвичайний мітінґ відбудеться в неділю, 19. квітня, в годині 2-ій пополудни. Проситься всіх членів прийти на той мітінґ, бо маємо богато справ справ до полагодження. Котрий член не явиться на мітінґу, заплатить кари 50 цнт. — Василь Манастирський, пр.; Ол. Ревт, кас.; Михаїл Бац, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що квартальні і місячні збори відбудуться в суботу, 20. квітня, точно в годині 8-ій вечером, в Укр. Нар. Домі, 217 Іст 6-та вул. Обовязком є кождого члена явитися на сі збори, бо є важні справи до вирішення. Буде прочитане квартальне справоздание. Проситься членів принести жертви по 1 дол. на Сиротинець У. Н. Союза за рік 1929. Пригадується інтересованим членам, щоби привели з собою нових членів, бо будемо принимати до Бр. і У. Н. Союза. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости на сих зборах. — Ник. Марків, рек. секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 21 квітня, в сали У. Н. Дому, 237 Hope Ave., в годині 2-ій пополудни. З нагоди 35-літного ювилею У. Н. Союза будемо принимати нових членів без оплати вступного. Члени, котрі ще не вписали своїх дітий до У. Н. Союза, повинні се зробити тепер. На мітінґу мається вирішити важна справа участи в заложенню угольного камення і офіціяльного отворення дому У. Н. Союза в Джерзи Сити 12. мая ц. р. Довгуючих членів напоминається вирівнати свої залеглости, щоб не наражатись на суспенду. — Вол. Лелет, голова, Мих. Федоров, скарб.; Волод. Микитин, писар.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 21 квітня, зараз по Сл. Божій, в парохіяльній школі при Рівер ул. Проситься всіх членів явитись на означений час, бо буде тримісячне справоздание і уложення проєктів на 17 голов. конвенцію У. Н. Союза. Взивається членів, котрі ще не вписали своїх дітий до У. Н. Союза, щоби зробили це на сім мітінґу. Також проситься членів приєднати нових членів, бо се послідний місяць, в котрім принимається без оплати вступного. — П. Саламаха, фін. секр.

ДЕНБУРИ, КОНН. Бр. св. О. Николая, від. 381, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 21. квітня, в год. 2.30 пополудни, в гали Коркордя. Проситься всіх членів явитись на означений час, бо є важні справи до полагодження. Будеться роздавати тікети до продажі на наш концерт і баль. Пригадується членам, що 35-літна кампанія ювилейна кінчиться в понеділок по нашім мітінґу. Хто має нових кандидатів нехай представить їх на сім мітінґу. — М. Макевич, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Відділ 123 повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 21. квітня, в годині 2-гій пополудни в Укр. Політ. Клюбі, 708 Вест Лакавана Евню. Проситься всіх членів прийти на мітінґ, — Гр. Мрикало, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх членів і членкинь, що мітінґ відбудеться в неділю, 21. квітня, в 1-ій годині пополудни, в гали церковній, 127 Парк ул. Проситься членів прибути на означений час. Довгуючі члени нехай прийдуть і вирівнають свої залеглости, бо в противнім разі поступиться з ними після статута. — К. Марущак, предс.; Н. Хабінець, секр.

ЛЕЙТРОБ, ПА. Бр. Успенія Пресв. Богородиці, від. 61, повідомляє своїх членів, що звичайний мітінґ відбудеться дня 21. квітня, в годині 3-тій попол. Проситься всіх членів явитись на мітінґ, бо є важні справи до полагодження, як справа приготовання до празнику, котрий припадає на день 30 мая. Буде також справа хорого члена Михайла Урішяк. Не явившийся член без важної причини буде караний після ухвали присутних членів. — Іван Томашевський, Лешко Гаванчак, Антін Скубяк.

СЛІКВІЛ, ПА. Подається до відома членам Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 126, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 21. квітня, на гали парохіяльній, точно в годині 2-ій пополудни. Проситься всіх членів явитись на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір нового секретаря, або передасться всі книго заступникови секретаря, бо бувший секретар, Теодор Грисяк, резигнує. Проситься контрольну комісію прийти і сконтролювати відділові книжки зараз на мітінґу або по мітінґу. Довгуючих напоминається вирівнати довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Петро Мачужак, предс.; Григорій Дидів, кас.; Теодор Грисяк, секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 332, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що звичайний місячний мітінґ відбудеться в неділю, 21. квітня, в гали У. Н. Дому, в годині точно 2-ій попол. Обовязком є кождого члена явитись на сей мітінґ і вирівнати свої залеглости, щоб ненаражуватись на суспенду. Є важні справи до полагодження, як справа братських грошей і морґечу. Будемо принимати без вступного до Бр. і Союза. Користайте з нагоди і приєднуйте нових членів та вписуйте свої діти до У. Н. Союза. — М. Баліцька, М. Туранська, Ник. Попадюк, фін. секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ ім. Б. Хмельницького, від. 245, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 21-го квітня, в год. 2.30 попол. Проситься всіх членів явитись на мітінґ. Буде тримісячне справоздание і ухваленне конвенційного проєкту. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Члени котрі ще не забрали своїх календарів, повині прийти на сей мітінґ і забрати собі їх. — Фома Мазовіта, предс.; Матвій Скороход, кас.; Петро Стадник, секр.

ДЕРБИ, КОНН. Укр. Тов. Запорожська Січ, від. 23, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 21. квітня, в Egles Hall, 229 Мейн ул. точно в годині 2-гій пополудни. Проситься всіх прибути на означений час так, щоби не очікувати на членів, по цілих годинах. На мітінґу міде відчитаний проект і инші справи до полагодження. — В. Калина, предс.; Т. Захаревич, кас.; І. Бінковський, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 270, повідомляє своїх членів, що спеціяльний мітінґ відбудеться в неділю, 21-го квітня, в годині 4-тій пополудни, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — Роман Струж, предс.; Й. Жарський, кас.; Ник. Пігура, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 21. квітня, в годині 2-ій попол. точно, в гали, де звичайно. Обовязково кождий член має явитись на сім мітінґу в означений час, бо є важні справи до полагодження. Контр. комісія здасть касове справоздание за 3 місяці. Взивається довгуючих членів вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся член на сім мітінґу буде караний після ухвали. Взивається тих членів, котрі ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, щоби їх вписали на сім мітінґу. В тім місяци будеться принимати нових членів до Бр. і У. Н. Союза без вступного, тому користайте з нагоди. — А. Іванів, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Георгія, від. 239, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 21. квітня, в годині 1-ій пополудни, в домі Укр. Горожан на Френклін ул. Кождий член повинен точно на час і обовязково явитися на ці збори, бо є важні справи до полагодження. — Волод. Сеґінь, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, 20. квітня. Кождий член мусить прийти на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Позамісцеві члени зволять вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі утратять права в У. Н. Союзі. На тім мітінґу буде відчитаний проєкт на конвенцію. — Теодор Танін, предс.; Андрій Гатала, кас.; Ів. Березовець, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Вільна Україна, від. 176, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 20. квітня, в годині 7.30 вечером, в Укр. Гор. Клюбі, 618 W. Lackawanna Ave. Проситься всіх членів прибути на означений час. — Р. Рубльовський, секр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

БРУКЛИН, Н. Й.
Шевченкове Свято.

Заходом укр. гр.-кат. церкви Сош. св. Духа, Співацького Тов. „Боян", Аматорського Кружка, Бр. св. Димитрія і укр. діточої школи в неділю дня 24. березня б. р. відбувся величавий концерт в честь Тараса Шевченка. Зміст програми був богатий, відповідний святочній хвилі. Зараз по богослуженню місцевий парох відправив панахиду за упокій душі батька Тараса і за тих синів України, що положили свої буйні голови у визвольній боротьбі.

По полудні о год. 5-тій галя церковна була переповнена по береги. Свято отворив о. А. Лотович, вказуючи на його значіння. Опісля мішаний хор „Бояна" під проводом п. В. Савицького відспівав „На смерть Шевченка". І. Тараско (школяр) віддеклямував „Я Українець". П-на М. Заверуха, знана нам пяністка, відіграла сольо Flower Song і Gavotte Niebutoutes. Дует „Люблю дивитись" відспівали п-ни М. Ґрадольська і А. Кош.

Друга частина програми розпочалась відчитом про життя й твори Тараса Шевченка, який виголосив д-р С. Демидчук. П-на Анна Кісь відспівала сольо „Карі очи". Скрипкове сольо відограв І. Гавришко.

Відомий нашому громадянству співак п. Павло Слободзян відспівав сольо Шевченка-Лисенка „Ой Дніпре". Вкінці діточий хор відспівав прегарно „Ой нема ні вітру ні хвилі", Степовий женчичок" і инші пісні.

На закінчення хор мішаний при акомпаніяменті пяністки п-ни М. Заверухи відспівав „Думи мої" і „Ще не вмерла".

На поклик о. А. Лотовича присутні гості зложили на „Рідну Школу" кількадесять долярів, котрі передано краєвому делеґатови п. Л. Ясінчукови.

В. Яськевич.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.
З концерту на Рідну Школу.

Заходами злучених українських національних товариств м. Ню Йорку відбувся дня 24 березня концерт в 68 роковини смерти Т. Шевченка. Треба дуже шкодувати, що не знаючи на той труд, який поклали хори й окремі співаки, щоби звеличати свято, не беручи жадної нагороди за свої виступи, публика не дописала. Не всі місця були виповнені навіть в такій невеликій галі, як галя бувшого Українського Народнього Дому.

Загальний прихід з концерту виносив $312.50. Розходу було за оголошення, оплату галі і т. д. $173.55. Чистий прихід в сумі $138.95 вислано на Рідну Школу в Краю. Половина грошей вислана впрост до краю, а половина через Обєднання у Филаделфії.

За комітет:
М. Воробець.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".